

اگر به مثال های بالا توجه نماییم در هر اسم و کلمه مذکر پیش از یا حرکت (.) زبر تلفظ میشود مانند: لرگی، زنی، کلی، زلمی، توریالی، نگیالی...

۲- (ی): این یا بنام (جمع و یا مخاطبه) یاد میشود هر گاه در هر کلمه یادار پیش از یا حرکت زبر (.) تلفظ شود در کلمه بکار مبرود که اسم ها را جمع نموده و خطابي میسازد که در حالت نسبتي نیز میاید مانند: لرگی (لرگی/چوبها)، زنی (زنی، تخمها/دانه)، کلی (کلی، قریه ها/قشلاغها)، زلمی (زلمی، جوانها)، توریالی (توریالی، شجاع ها)، نگیالی (نگیالی/بانگ ها)...

اگر به مثال های بالا توجه نماییم در هر اسم و کلمه پیش از یا حرکت (.) زبر تلفظ میشود مانند: لرگی، زنی، کلی، زلمی، توریالی، نگیالی...

۳- (ې): این یا را در زبان پشتو بنام (اوپده) یاد میکنند، هر گاه در یک کلمه یادار پیش از یا (.) زبر طویل یا کش بیاید مانند: شیر و شپزبان پارسی که در نوشتار به --- یک شکل اما در معنا تفاوت دارد که یک شیر به معنای شیر خوردنی است و شیر دوم به معنای حیوان است در پشتو آن وقت این (ې) میاید که مانند شپز پارسی که حیوان را مپگوید در تلفظ زبر طویل داشته باشد که مثال آن در زبان پشتو: مستې (ماست)، شیدې (شیر)، ادې (ننه) سرې (سرد)، زړې (پیرزنها)...

اگر به مثال های بالا توجه نماییم در هر اسم و کلمه پیش از یا حرکت
 (۰) زپر طویل (ل) تلفظ میشود مانند: **مستی**، **شیدی**، **ادی**، **سری**،
زپی...

۴- (ی): این یا را در زبان پشتو بنام (بنحینه) یاد میکند که مختص
 نامهای مونث پشتو میباشد. هرگاه پیش از هر کلمه یادار در تلفظ حرکت
 نیمه زیر (ـِ) یا زپر بیاید این (ی) بکار
 مبرود مانند: ملالی (اسم)، گلالی (اسم/زیبا)، خوکی (چوکی)، نری (جهان
 مری (موره)...

اگر به مثال های بالا توجه نماییم در هر اسم و کلمه پیش از یا حرکت
 (-) نیمه زیر نیمه زپر تلفظ میشود مانند: **ملالی**، **گلالی**، **خوکی**، **نری**،
مزی...

۵- (ئ): این یا را در زبان پشتو بنام (امریه و فعلیه) یاد میکند هرگاه در
 هر کلمه یادار پیش از یا (ـِ) شد یا مشدد بیاید و با شکل مشدد تلفظ شود
 مانند: ولاړ سئ (بلند شوید) و خورئ (بخورید) و لیکئ (بنوسید) همین یا
 بکار مبرود. که در امر و فعل پشتو این حالت مشدد آمده و همین (ئ)
 بکار برده میشود مانند: مثال امر مثبت + : **حئ** (بروید) **رائئ** (بیایید) امر
 منفي - **مه حئ** (نروید) **مه رائئ** (نبیایید)...

و در فعل به مثل: **راغلی** (آمده) **تللی** (رفته) و **هللی** (زده)
لیکلی (نوشته) و امثال آن بکار مبرود.

اگر به مثال‌های بالا توجه نماییم در هر امر و فعل پیش از یا حرکت
(^۳) شد یا مشدد آمد که باشدت خوانده و تلفظ میشود مانند:
ولا رِسْعَ، وخورئِ، ولیگئِ، حئِ، را حئِ، راغلی، تللی، وهلی، لیکلی...

۶- (ی) : این یا را در زبان پشتو بنام (ساکنه) یاد میکند. هر گاه پیش از
این یا در کلمه یادار (ا-و) بیاید این یا بکار مبرود که مثال‌های الف آن
مانند: حْائِ (جای)، چائِ (چای) تلائی (شکل مغایر، رفتن) ... و مثال و
آن: زوئِ (پسر)، خوئِ (خواص)، بوئِ (بوی)، لویِ (بزرگ)...

اگر به مثال‌های بالا توجه نماییم در هر کلمه یادار مانند: حْائِ، چائِ
تلائی ... پیش از یا حرف **الف** آمده است. و در مثال‌های دیگر مانند:
زوئِ، خوئِ، بوئِ، لویِ ... پیش از یا حرف **و** آمده است.

فرمول یاد گرفتن یا‌های پشتو و تشریح آن

ی، یِ، یِ، یِ، یِ، ا-وئِ

پیش از این یِ در کلمه حرکت زبر
پیش از این یِ در کلمه حرکت زیر
پیش از این یِ در کلمه حرکت زیر کش
پیش از این یِ در کلمه حرکت نیمه زبر نیمه زیر
پیش از این یِ در کلمه حرکت شد
پیش از این یِ در کلمه حرف ا-و

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**